

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 - - 2018-03-25

Från vår resa har vi författat en rapport bestående av reseplanering, reseberättelse samt faktadel med beskrivning av respektive projekt.

Vi som deltog i resan var från LRV Magnus Svensson och Mats Bucht samt Magnus fru Gunilla Jansson på egen bekostnad. Vid alla aktiviteter har vår koordinator Dr Peter Nkulila och vår vattenkonsult Eng Magumbo Mbwana Bakari deltagit.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Reseplanering

DATE	DAY	TIME	ACTIVITY	RESPONSIBLE
12.03.2018	Monday	22.45 – 23.00 23.00 – 24.00	LPW officials arrive at J.K.I. Airport Departure from JKI Airport for Morogoro	VISITORS Nkulila
13.03.2018	Tuesday	24.00 – 09.00 09.00 – 10.00 10.00 – 13.00 13.00 – 18.00 18.00 – 23.00	Arrival in Morogoro and rest Courtesy call to RWE/RAS Morogoro Courtesy call to DWE / DED Mvomero D.C. Discussions on Kibati and Melela water projects with DWE and Mr Komba * Socialization meeting	LPW Visitors Nkulila Eng. Magaigwa All
14.03.2018	Wednesday	08.00 – 10.00 10.00 – 12.00 12.00 – 13.00 13.00 – 15.00	Courtesy call to DWE / DED office in Gairo and discuss inauguration preparation. Trip to Chakwale, Madege and Kilimani Discussions with Gairo DWE on Nguyami Depart for Morogoro	Gairo DWE
15.03.2018	Thursday	08.00 – 10.00 10.00 – 15.00 15.00 – 17.00	Courtesy call to DWE / DED Kilosa D.C. Trip of visiting planned LPW projects of Mabana / Mbigiri Back to Morogoro	Eng. Joshi
16.03.2018	Friday	08.00 – 10.00 10.00 – 15.00 15.00 – 17.00	Courtesy call to Morogoro DWE / DED; Discussions and plans of handing over. Inspection trip of Kongwa LPW project Back to Morogoro	Eng. Mkalimoto
17.03.2018	Saturday	08.00 – 18.00	Reserve	
18.03.2018	Sunday	09.00 – 17.00	Trip to Malinyi and stay over night	LPW Team
19.03.2018	Monday	08.00 – 10.00 10.00 – 13.00 13.00 – 19.00	Courtesy call to DWE / DED in Malinyi Trip to Sofi Majiji for project assessment Back to Morogoro from Sofi Majiji	DWE of Malinyi
20.03.2018	Tuesday	08.00 – 16.00 16.00 – 18.00	To Kongwa for inauguration and Handing over of the project to D.C officials Back to Morogoro	Eng. Mkalimoto
21.03,2018	Wednesday	08.00 – 16.00	Handing over and inauguration of Chakwale LPW project in Gairo District Council	DWE Gairo
22.03.2018	Thursday	09.00 – 13.00 13.00 – 17.00 19.00 – 22.00	Exit meeting Summing up of planned projects Socialization meeting.	Nkulila / Magumbo All invited
23.03.2018	Friday	09.00 – 18.00	To departure for Dsm then to Sunrise	All LPW
24.03.2018	Saturday	23.00	From J.K.I. Airport for Sweden	

Tanzania 2.0 - Reseberättelse från Lions Rent Vatten, inspektions- och uppföljningsresa i mars 2018

Av medresenär Gunilla Jansson

Innehåll:

- Inledning - Detta är min reseberättelse som medresenär, om möten med människor och upplevelser under resan
- Måndag - Ankomst
- Tisdag - Etableringsdag
- Onsdag -Gairo och Chakwale
- Torsdag - Kiloso med flera byar
- Fredag - Kongwa
- Lördag - Planeringsdag
- Söndag - Ifakara/Makinya district
- Måndag - Sofi Majiji
- Tisdag - Kongwa
- Onsdag - Chakwale
- Torsdag - Morogoro, uppföljningsmöten
- Fredag - Dar es Salaam
- Lördag - Avfärd
- Tanzania - Nu och då, förändringar på 4 år
- Bilaga - Karta som visar platserna vi har varit på, byarna och områdena

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Inledning

Det här är min reseberättelse från en resa med Lions Rent Vatten under veckorna 11 och 12 i mars 2018. Min man Magnus Svensson, Lions Hörby har tillsammans med Mats Bucht, Lions Reng Höllviken drivit Lions Rent vatten under flera år och i snitt besökt Tanzania 2 gånger per år för att följa upp beslutade och genomförda vattenprojekt i Morogororegionen. Denna gången följde jag med som medresenär, jag var med för 4 år sedan så detta är min andra resa till Tanzania och vattenprojekten. Jag har bekostat resan själv så det är ingen kostnad som belastar Lions Rent Vatten.

Min reseberättelse handlar om möten med människor och upplevelser under resan. Den handlar också om betydelsen av vatten för välbefinnande och det dagliga livet i ett land på stark framfart. Jag ville också se om det har hänt något på 4 år, har livet förbättrats och förändrats? Kan jag se någon skillnad? Gör Lions Rent Vatten någon skillnad för människor i vardagen?

Måndag 12 mars - Ankomstdag

När vi landar vid midnatt så slår värmen emot oss som en vägg med värmesköldar. Inte så konstigt då det är 35 grader varmt och hög luftfuktighet, vi kommer mitt i en regnperiod. Det kryllar av taxichaufförer med skyltar. Där kommer vår chaufför Achtuman och projektsamordnaren i Morogoro Dr Peter Nkulila. De hälsar mycket hjärtligt som om vi vore gamla vänner. På sätt och vis är det så, då det har blivit flera års samarbete. Det ska bli intressant att se vad som har hänt efter fyra år och inspirerande att möta dess gästfria, givmilda och stolta människor. Nu gäller det att ladda för fem timmars bilresa till Morogoro, regionen där vattenprojekten bedrivs.

Tisdag 13 mars - Etableringsdag

Några timmars sömn blev det innan vi börjar dagens uppdrag med ett besök på Regionala vattenavdelningen. Det kan jämföras med vår Länsstyrelse, man har de regionala frågorna för Morogoro regionen.

Här ska vi presentera oss, vad Lions Rent Vatten ska göra i regionen och sen ska vi givetvis skriva i Visitors book, Gästboken. Detta är den vanliga introduktionen när man kommer till ett område, en by. Först den regionala myndigheten därefter också i varje distrikt och by som vi kommer till. Så det blir några sådana under vistelsen, men ack så viktigt.

Vi träffar vatteningenjören på ett kontor för lägre tjänstemän. Alla möbler är märkta enligt tysk ordning, så är det på alla kontor. Efter detta besöker vi tf Regional Administrative Secretary - en direktör Ernest som ansvarar för jordbruksfrågor.

Därefter är det dags för kommunkontoret för landsbygdsdistriktet Mvomero. Vi söker kanslichefen som inte är på plats så det blir en social visit och vi skriver i gästboken. Vi får också låna ett sammanträdesrum för att bl.a. diskutera vad som händer med vattnet i Kibati. Ett sådant projekt där det mesta strular.

Kvällen är reserverad för välkomstmiddag för ansvariga i regionen och kommunen. Den intar vi på ett intilliggande hotell. Gästerna är vatteningenjörer, agronomer och tjänstemän i regionen.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Under middagen visar det sig att flertalet har studerat utomlands, Nederländerna, Ukraina, USA och i vårt grannland Norge. Mannen som studerat i Norge talar norska efter fyra år i landet. Så det blir många tack efter middagen. Det är intressant att höra hur Tanzania har skickat och betalt för studier utomlands i syfte att skaffa kompetens till landet.

Onsdag 14 mars - Gairo och Chakwale Gräver dike med hacka!

Idag är det avfärd till Gairo som är centralorten och till Chakwale som är en by utanför centralorten. I Chakwale skall det nästa vecka vara invigning av ett vattenprojekt med ledningsdragning.

I Gairo åker vi först till kommunkontoret som är en anläggning med flera byggnader, det är ett häftigt kontorsområde. Det inringas av träskulpturer av djur från savannen, precis innanför ingången står två träelefanter. Vid en entré till en annan byggnad står det två giraffer i nästan naturlig storlek och så fortsätter det i hela området. Här träffar vi kommunordföranden, en kvinna i vacker grön klänning med orange och vita inslag samt några tjänstemän.

Vi gör visit för att förbereda invigningen nästa vecka. Är det klart och kommer det vatten som det ska? Det verkar tveksamt, de vill gärna skjuta på invigningen. Då är frågan om det är möjligt att färdigställa projektet inom en vecka. Efter några telefonsamtal och internt konfererande så enas man om att satsa på invigning om en vecka. Men vi ska ut och inspektera för att se vad som återstår.

Först ett stopp för att göra visit hos District Commissioner. Det är en kvinna det! Parant, intensiv och engagerad kvinna som brinner för att förbättra de fattigas villkor där vatten och infrastruktur är viktiga komponenter. Hon förmedlar den nya presidentens linje att satsa på de allra fattigaste. Där har det skett en förändring och

även när det gäller skolan som nu är gratis för alla. Tills nu har det kostat 5 dollar och det har inte alla råd med. Ett antal telefonsamtal, väntan på bil med chaufför och säkerhetsansvarig så bär det av. District Commissioner är stiligt klädd i dräkt och högklackat. Hon ska följa med, så viktigt är vattnet. Hon vill säkerställa att man jobbar som man ska. Korruption, som är en annan viktig fråga för presidenten ska bekämpas!

Ut till Chakwale är det verkligen skumpiga vägar där regnperioden har gjort sitt för att underminera de så kallade vägarna. Första stopp är i en by där man ska få ett tappställe och där byn ska kunna förbättra sina villkor. Det är ett fattigt område, ett jordbruksområde där man

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

odlar majs, vissa också squash. Här bor man i lerhus som man bygger själv, två rum och utekök kan man kanske sammanfatta det, vissa har fönster andra inte.

Vi ska se på ledningsdragningen från tank till tappställe. Hela byn har ställt upp idag när man får finbesök och visar hur man gräver för att lägga ned ledningen. Första anhalt är en grupp kvinnor som med sina hackor föser jorden över diket där ledningen är nedlagd. Man står på varsin sida om diket, hackar för att samla ihop jorden och fylla igen det, den viktiga ledningen från pumpen.

Jag frågar försiktigt om det är någon som pratar engelska, alla bara fnissar och är generade. Då räcker en kvinna fram sin hacka för att jag ska göra en insats. Det är bara att anta utmaningen, här kan man inte backa. Det är en gammaldags hacka, det fanns sådana i mitt föräldrahem men de var ålderstigna redan på 50-talet. Jag jobbar på ett tag under glada tillrop och mycket skratt. Lite längre ner gräver männen diket med en spetthacka, även de lämnar glatt över den till mig för få en stunds underhållning. Här är det tyngre och sten. Så jag konstaterar snabbt att det är ett hårt jobb för att gräva ledning för hand. Hela besöket i byn avslutas med sång av kvinnorna tillsammans med District Commissioner.

Vi fortsätter till pumphuset, en bra bit bort. Vi får parkera en bit därifrån då vi inte kan passera floden. District Commissioner Mrs Sirel fortsätter promenera med sina gröna klackskor, det är

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

beundransvärt med sån stil och elegans i ingenmansland. Innan dagen är slut besöker vi ytterligare ett tappställe och en tank. Fortfarande fattiga byar, jordbruksbygd. En kvinna med ett barn som bor i en sån stuga med två rum och utekök försöker sig på en affärsverksamhet. Hon ska sälja munkar, små runda friterade bollar. Hon kan transportera sig för hon har en cykel. Så kanske det är möjligt, barnet har hon ju alltid med sig var hon än är.

Sista stopp är en tank som ska inspekteras. Där tar vi också fikastopp, en av männen från regionen börjar få känningar av sin diabetes så vi får duka upp dricka och tilltugg lite snabbt. Det är en mycket varm dag så här på eftermiddagen. Lite längre bort ligger några hus där man torkar ugali. Man har skördat och torkar nu fröna på en presenning, det ser ut som grövre potatismjöl. Ugali är en sorts gröt som man har till kött/grönsaker/sås. Du formar den i handen, får en grop där du kan fånga upp såsen, alldeles klibbigt är det, men uppskattat av många. Dock ej av oss européer. Detta var dagens sista inspektion så vi börjar återfärden till Morogoro. den tar ca tre timmar, så det har varit en lång, het dag.

Torsdag 15 mars - Kiloso med Mbigiri/Mabana/Makteni Kanske ett nytt projekt?

Dagens mål är Kiloso cirka två timmar från Morogoro. Som vanligt börjar vi med vattenkontoret, där vi har snabb introduktion för vidare färd till kommunkontoret där tjänstgörande kommundirektör tar emot oss. Alla andra högre tjänstemän är i Morogoro, där presidenten skall inviga en industri.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Vårt ärende är att prata om en ansökan som de har lämnat in. Det är svårigheter med budgeten och vem som ska finansiera detta. Man har också sökt statliga pengar som man tror man får. Allt verkar tveksamt, men vi åker ut till de ställen som skulle kunna vara aktuella. Inget verkar stämma med ansökan och kartan så vi får leta oss fram och surrar runt ett tag.

Mitt bästa möte den dagen är med några barn i en liten by där vi inspekterar tanken. Byinvånarna sitter samlade utanför sina hus. Under ett träd står en klunga barn, både pojkar och flickor. Då ser jag plötsligt något som liknar en fotboll. Jag frågar om det är en fotboll, ingen vågar svara. Ofta är det så att barnen ryggar och drar sig tillbaka. En vit, kvinna med glasögon i en bil med bara män. Vem hade inte blivit rädd. Jag har inte sett några vuxna i byarna med glasögon t ex. Då kommer det en man på cykel som reagerar när jag frågar om fotbollen. Vi börjar trixa med bollen som är ett nystan gjort av små skumgummibitar med ett nät kring. Men den går att spela med. vi sparkar en stund bollen mellan oss, sen kommer barnen fram, först pojkarna sen också några flickor Jag gissar att de är 6–7 år.

De skrattar mest hela tiden åt mig. Jag försöker sparka "bollen" så gott det går iklädd kjol och sandaler. Barnen verkar inte vana vid att vuxna leker med dem. Flickorna blir mer och mer intresserade och jag lyckas få iväg några bollar till dem också. De tycker det är jättekul, tjejer kan också spela fotboll. Det tar på krafterna, till slut måste jag sluta och då är också vattendelegationen klar med sin inspektion.

Vi lämnar platsen med skrattande viftande barn. Vi åker tillbaks till skolan där vi har hämtat en lärare/rektor för att kunna hitta de markerade gamla tankarna mm.

Då börjar färden hemåt. När vi nästan är framme vid den stora asfalterade vägen så viftar och tjoar ett MC-ekipage åt oss. Chauffören stannar och konstaterar punktering. Bara att kliva av och fixa, tur att vi har med ett ok reservdäck. Till slut kan vi fortsätta till basen i Morogoro

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Fredag 16 mars - Kongwa

Erbjuden lärarjobb och agerade i metoo anda.

Dagen inleds med ett besök på bondens marknad för att skaffa frukt till dagens medhavda lunch. Det är en marknad det! Det är stånd uppbundna av pinnar med ett skycke över och en presenning där frukten är staplad. Mitt i alltihopa sitter försäljaren. Marken är lerig, det är mörkt och fuktigt men fantastiskt fina varor. Vi köper avokados som är stora som meloner, apelsiner, en vattenmelon mm. Det var härligt att uppleva. Det hade varit något för hälsovårdsmyndigheten och för skatteverket med kassaregister.

Skumpa, skumpa på slingriga, gropiga och steniga vägar. Jag sitter på sätet och nästan hoppar upp i taket när vi åker upp i bergen som vi ska över. Vackert och grönt men tidvis mycket gropigt. Det tar ca 3 timar till första stopp hos District Commissioner för ett planeringsmöte inför överlämnandet nästa vecka. Här ska ske invigning nästa vecka så det gäller att allt är klart. Efter kontorsbesöket hos tf commissioner som arbetar med HR (personalfrågor) så fortsätter vi transporten ytterligare 1 timme för att besöka vattenprojektet, pumpstationen och vattentankar. Är allt klart?? Mycket återstår visar det sig, men vi sätter upp skyltar från Lions rent vatten, man lovar att allt ska vara klart till nästa vecka. Pumpstationen och generatören kan vi inte prova då pumpmannen har kört iväg med nyckeln och han är inte nåbar, han svarar inte i telefonen.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Detta område är massajland så det finns betande djur. Vägarna/stigarna är mycket undermåliga, det är stora slukhål som vi måste runda. Det är obegripligt hur de kan hitta! Vid pumpstationen träffar vi ett ungt massajpar, en kvinna och en man som frågar lite grand om projektet. Det är märkligt, landskapet är öde, endast några motorcyklar passerar så helt plötsligt står ett par hos oss. man kan undra varifrån de kommer, oerhört ståtliga och vackra.

Efter pumpstationen blir det vattenposten vid skolan. Eftersom generatoren inte kan startas vid pumpstationen så kan vi inte veta om det kan finnas vatten vid vattenposten. På vägen till skolan passerade vi en tank där vi stannade. Här fanns ett litet hus så jag gick fram till en kvinna med tre små barn och en flicka i tonåren. Jag erbjöds sitta på en hink, själva sitter de på en sten,

sina flip-flop eller marken. Vi försöker samtala men det går inget vidare, trots det är de väldigt gästvänliga. Lite längre bort står bilen parkerad och där rastar vi. Äter vår avokado, våra apelsiner och framförallt dricker. Det är en varm dag idag också.

Så kommer vi fram till skolan där det i nästa vecka ska vara invigning.

Vattnet kan vi inte prova då pumpstationen inte är igång pga. bortrest nyckelman. Det finns ett stort intresse i byn av att få vatten och skolan har givetvis också ett stort behov. Här medverkar ansvariga från skolan och byn. Byns ordförande är en ung, aktiv och driven kvinna som verkligen stöttar och driver på. Hon uppskattar sin by, det är ett mycket bra ställe att bo på säger hon. Efterhand så samlas det rätt så mycket folk som är intresserade, de kan tillhöra vattengruppen eller någon annan av byns aktiviteter. Givetvis är det gott om skolbarn som jag försöker närma mig och prata med. Samma mönster upprepar sig och ungarna drar sig undan. Man är blyg, generad och vågar inte prata engelska. Sakta närmar de sig och är mycket nyfikna på denna konstiga varelse. Då kommer en lärare förbi och erbjuder mig jobb som engelsklärare på skolan, där ser man. Efter en stund sätter jag mig i bilen där det är svalare. Då vågar barnen närma sig. De känner på min hud och mitt hår, vågar säga några ord som Yes madam, Hallo madam. Det är en märklig upplevelse att betraktas som mycket annorlunda och också lite skrämmande. Framförallt är det en nyttig upplevelse hur man själv hanterar andra människor som upplevs annorlunda.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Så kommer plötsligt pumpmannen farande på en motorcykel. Nu kan han låsa upp generatoren och vi kan förhoppningsvis få se vatten vid vattenposten. När vi står där och väntar på vattnet så är det en av männen, som trakasserar en ung kvinna kanske 18 år, med ett barn på ryggen. Till slut tar han hennes halsband. Då agerar jag och Mats Bucht och säger till honom att lämna henne ifred, tar halsbanden ifrån honom och lämnar tillbaka dem till kvinnan. En händelse som visar på att metoo också finns på den afrikanska landsbygden.

Nu kommer det vatten, det fungerar. De närboende kommer springande med sina spannar för att få hem vatten. Budskapet sprider sig snabbt! Glädjen är stor, det visar betydelsen av vatten och hur det påverkar de många människornas vardag.

Lördag 17/3.

Vilodag och planeringsdag.

Idag är det inga besök inplanerade. Vi går till den lokala marknaden och kollar utbudet. Sen jobbar Lions Rent Vatten med dokumentation, bilder och planering för nästa vecka. Jag provar hotellets pool och fortsätter på min dagbok.

Söndag 18 mars - Ifahkara/Makinya district

Mot nya projekt?

Avfärd kl. 1000 mot Ifakara och Sofi Majiji för att se på ett förslag till vattenprojekt som kommit in. Det är långt dit så vi måste övernatta i Ifakara. Är framme vid 4-tiden på em. Vägen hit har varit hyfsad, först är det asfalterat när vi åker västerut genom Mikumi nationalpark. Där finns det en chans att se afrikanska djur längs med vägen. Denna gången ser vi zebbor, apor, giraffer och hjortdjur. Här är det stark trafik och många safaribussar med turister och tankbilar. Hotellet som vi ska övernatta på är ett safarihotell invid vägen så här bor nog en hel del turister. Ett riktigt bra hotell, det finns dessutom varmvatten i duschen, det är vi inte bortskämda med. Rena lyxen. Det blir tidig läggning, då vi ska åka tidigt imorgon bitti.

Måndag 19 mars - Sofi Majiji

Här vill man ha vatten!

Efter 3 timmar färd på urusla vägar, det är tvättbräda och hål hela vägen genom många byar, men vacker natur och fullt med apor längs med vägen är vi framme vid Sofi Majiji. Här har man samlat hela byn och det är också med ett antal personer som vatten- och miljöingenjörer från regionen, förutom byns ordförande och vattenansvariga. Det är många prominenta personer, ca 100 personer förutom barnen. Vi är vid en skola. Här har man dukat upp bord och stolar för att höra vad Lions Rent Vatten kan göra för dem. De har ett stort problem att lösa sitt vatten. Här finns två skolor och en dispensär.

Vi får presentera oss alla, även jag. Här har samlats så många och vi är ändå bara här för att titta på möjligheten om det här ska bli ett Lions Rent Vatten projekt. Det avslutas med att byborna får ställa frågor. Man säger att många har försökt men inte lyckats. De förväntar sig vatten både från Lions, regionen och distriktet. Här vill man se ett tappställe. Man hade ett projekt 2009 men man fick aldrig något vatten.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Efter samlingen fortsätter vi till dispensären för att se hur vattenförsörjningen kan ske där. Det finns inget tappställe vid dispensären utan de får gå 500 meter för att hämta vatten. Vid dispensären sitter ett antal mammor med och utan barn och väntar utanför ett/två undersökningsrum. De vill ha vatten utanför dispensären och gärna inkopplat.

Sen fortsätter vi upp till en skola, en secondary school. Det tappställe med handpump som man använder ligger mellan dispensären och skolan och man vill givetvis ha ett tappställe vid varje plats, fullt förståeligt och ansvariga undrar om detta är möjligt. Secondary school har ca 200 elever både pojkar och flickor. Jag tittar in i några klassrum. Det är inte så svårt då fönster är lika med fönsterhåll. Det pågår någon form av prov, eleverna ca 50 stycken i salen är djupt koncentrerade och skriver för fullt. Alla har skoluniform förstås. Många bor utanför byn och går eller cyklar till skolorna.

När vi startar vår hemfärd så åker vi om många skolbarn som är på väg hem. Vi har en lång resa framför oss och vill komma iväg innan regn och åska börjar. Hemma vid 8-tiden på kvällen. Det har inte varit några hinder på vägen. När vi körde genom Mikumi nationalpark var det mörkt och vi fick stanna för en grupp zebror som korsade vägen. Tur att vi inte körde på någon.

Tisdag 20 mars - Kongwa Överlämning och invigning

Idag ska vi tillbaka till Kongwa för invigning av tappstället vid skolan. Allt ska vara klart till idag, enligt den överenskommelse som skedde vid besöket i förra veckan.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Med oss har vi en grupp Lions från Dar es Salaam med distriktsguvernören för Södra Sudan, Tanzania och Uganda i spetsen. Det är fyra herrar med många pins på sina västar. Vi äter frukost tillsammans, de åkte från Dar kl. 03.30 för att vi skulle kunna göra sällskap ut till Kongwa. Med oss är också Mrs Bebe hon är Lions från Morogoro.

Resan blir mer äventyrlig än förra gången då regnet har försämrat den s k vägen sista biten fram till tank och tappställe. Det har blivit fler slukhål, fler djupa diken och slipprigare. det är så kraftiga skakningar att Mrs Bebe ramlar av sätet och ner på durken. Hon är liten och nätt men ändå!

När vi sen stannar vid tanken så utbrister Lionsgänget från Dar es Salaam att detta var ett äventyr att ta sig fram till. De är ändå inhemska invånare. De uttrycker också att de är imponerade över vad Lions Rent Vatten har åstadkommit. En av dem är skribent för medlemstidningen och ska skriva om detta. Vid tanken träffar vi också denna gången två massajer.

Så åker vi vidare till skolan och tappstället där själva invigningen ska ske. När vi kommer fram är det förberett med podium och stolar. Hela planen är full med skolbarn, här går minst 300 barn i olika åldrar.

Vi får vänta ett tag på Distrikt Commissioner som ska komma. Dvs den högsta politiska instansen för det distrikt som Kongwa tillhör. Hon och hennes följe har kört fast, så det dröjer 1 timme innan hon kommer. Under tiden hänger Lions Pure Water upp banderoll och skylt och kollar att vattnet kommer som det ska.

Helt plötsligt hörs ett dunkande av en trumma. Ett gäng unga män utklädda och dekorerade med huvudbonader och halsband dansar fram på led under trumslag och rop. De har en utropare som ropar ut vad de ska göra i dansen, ungefär som leader i linedance. Härlig uppvisning av dessa halsbandsprydda unga män/pojkar med stövlar som dansar och utmanar varandra.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Då kommer hon DC med följe, distriktsdirektör, stabschef, vatteningenjör och security m fl. Vi tar plats på podiet, det är dags att börja ceremonin. som tur är sitter vi i skuggan under tak för det är stekhett. Publiken som består av bybor och skolbarn sitter och står framför oss. Förutom DC är det också byns ordförande, en ung kvinna, vattengruppen- Cowso och andra som presenteras. Presentationen blandas med välkommen sånger till från skolkören.

Innan ceremonin startade så kom en ung masajkvinna med barn på ryggen fram till mig med ett stort leende, hälsade och tackade. Jag känner igen henne, det var hon där vi gjorde ett metoo ingripande. Det var en härlig känsla att kunna ha gjort något för någon som var utsatt. Då skiljer inte hudfärg, religion eller ursprung.

Efter barnens välkomstsång fortsätter ceremonin med presentation och många tal även från Lions distriktsguvernör och Lions Rent Vatten. Detta blandas med mer sång från barnen. Då lägger vi och många andra en peng, detta får rungande applåder. Det blir också mer dans av männen och då passar jag på att lägga en slant för deras underhållning under glada tillrop och applåder.

Några av de äldre eleverna spelar upp en teater som utgår från vad vattnet betyder för en familj i Kongwa. Att leta vatten tar tid och skapar konflikter. Med tillgång till friskt vatten får familjen mer tid och kan hjälpa barnen med skolarbetet, man får en bättre relation inom familjen och med sina grannar. Familjen behöver inte kämpa för sitt vatten, det finns alltid där.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Ceremonin avslutas med tal av DC och därefter sker "bandklippning" vid vattenposten. Lions rent vatten föräras en gåva, en tupp som Magnus ger vidare till arrangören av ceremonin.

Nu vankas det mat som serveras i en av skollokalerna. Vi har sett hur det har rykt från ett hus med bakgård hela tiden vi har varit på plats. Två sorters ris, kyckling stekt/grillad och någon sorts gryta serveras. Alla äter friskt med god aptit, man serverar trots allt mat till 50–75 personer. Det är imponerande hur man lyckas med det med knappa resurser.

Innan det är dags för hemfärd är det ett kort möte med Lions från Dar es Salaam. De utdelar pins till Lions Rent vatten för förtjänstfullt arbete, även jag får en pin. Det är tydligen en internationell utmärkelse. Vi tackar och sen är det dags för avsked och färd åter till Morogoro genom väglöst land. Det är inte bättre på återfärden, det är knappt vi tar upp ur ett stort dike. Då hör vi något ljud baktill i bilen. Det är tuppen. Vi har fått den med oss!

Onsdag 21 mars - Chakwale Överraskningarnas dag

Vi står i lobbyn på hotellet och väntar på Lionsbilen då en av receptionisterna kommer fram till mig och viskande frågar hon hur vi vill ha tuppen tillagad.

-Tuppen, förvånad tittar jag på henne. Vilken tupp tänker jag, men då kommer jag ihåg gårdagens gåva. Hon pekar på ett förråd intill receptionen, vi går dit och där under en bänk har de stoppat in den.

-Lever den, frågar jag.

-Ja, den mår utmärkt säger hon och ler med hela ansiktet.

Vad gör vi nu med den och hur har den kommit till hotellet? Vi vill inte ha tuppen utan ger den till personalen så att de kan få sig ett skrovmål. Hur hamnade den där? Det visar sig att när chauffören städade bilen på kvällen så hittade han tuppen och lämnade in den på hotellet. Gåtan är löst!

Vi reser mot Chakwale, nästa anläggning som skall invigas. Först landar vi till i Gairo som är huvudorten för att informera DC om vårt besök tillsammans med fullmäktiges ordförande och vatteningenjören.

Då börjar det. Det blir ingen överlämning är beskedet! Man har inte kunnat fullfölja projektet på grund av översvämningar och att de inte kan komma över floden.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Det var en besvikelse, det är mycket som återstår. Det blir problem för Lions Rent Vatten som ska lämna sin rapport till Världens barn i juni. Dessutom har man haft ett helt år på sig att lösa dessa anslutningar och ledningar som krävs för att få igång systemet. Problem, problem! Till slut enas man om en handlingsplan och en invigning i oktober. Sen måste fullmäktiges ordförande lämna mötet för hon ska till Morogoro för att delta i en minnesstund för en kvinna som dog i en flodöversvämning för två dagar sedan. Så visst har vädret inverkat på projektet. Innan vi åker får jag ett jättefint tygstycke i blått, vitt och svart med texten *Jesus är med dig* av kommundirektören, en kvinna som verkar mycket strukturerad och handlingsinriktad.

Alla är nyfikna på översvämningarna så vi åker till flodövergången för att se på översvämningarna. På distriktskontoret så varnade man oss för att åka över floden, det är en säkerhetsfråga säger man. Men nyfikenheten tar överhand. Väl vid floden så filmar Mats. Den är inte översvämmad just nu så vi åker över för att inspektera en tank på andra sidan. Vatteningenjören och doktorn varnar oss, men vi tar risken att bli kvar på andra sidan, bara en snabb tur. När vi kommer fram till tanken så håller man faktiskt på och jobbar med ställningen. Så man försöker i alla fall. Sen tittar alla afrikaner på molnen och säger att vi måste åka tillbaka för nu regnar det i bergen och då kommer floden att översvämmas inom några timmar. Så vi skyndar oss att köra över floden igen. Lättade är vi över och fortsätter mot Morogoro. Idag har det varit mycket bilåkning i förhållande till vad som blivit uträttat! Det var en dag fylld av överraskningar. Vi får sen höra att floden översvämmades 1 timme efter att vi hade lämnat området.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Torsdag 23 mars - Uppföljningsmöten i Morogoro Internationella vattendagen

Idag ligger vi still på hotellet för uppföljningsmöten med de olika projekten. Representanter från projekten, oftast vatteningenjören ev. någon tekniker kommer till hotellet och man går igenom resultaten och vad som återstår och ska ske framöver. Jag skriver om gårdagen och fortsätter på min dagbok.

Vatteningenjör Mr Magumbo frågar om jag har möjlighet att träffa hans fru. Vi var hembjudna till deras hem förra gången jag var här så vi har träffats. Hon brukar skicka med Magnus hem olika alster hon tillverkat i sin syfirma, Det är dukar, lakan med mönster och broderier.

Jag har denna gången överlämnat en bok om designern och arkitekten Josef Frank, en bok fylld av hans mönster. Jag bjuder in henne till lunch. Mr Magumbo måste vara med och översätta då hon inte pratar så mycket

engelska, jag tror dock hon förstår en del. Det är mycket trevligt att träffa henne igen och det blir en fin lunch där vi pratar om traditioner, seder och bruk i våra respektive länder.

Eftermiddagen innebär fortsatt skrivande och på kvällen är det avslutningsmiddag med vatteningenjörer och kommunernas/regionens representanter. Detta sker på Tex Palace. Det låter mycket tjugigt, men vi sitter på slitna plaströrelser i restaurangens matförråd, hit kommer personalen och hämtar grönsaker och bananer.

Resan för Lions Rent Vatten handlar delvis om att ha goda sociala kontakter för att underlätta genomförandet av projektet. Därför är sådana här sociala möten viktiga för att lyckas. Jag beställer till allas förtjusning ugali och får instruktioner hur jag ska hantera gröten för att få bra upptagningsförmåga. Under måltiden firar vi internationella vattendagen med en skål i vatten.

Fredag 24 mars - Dar es Salaam På väg hem

Idag börjar färden hemåt. Vi avreser på förmiddagen från Hotel Oasis till Dar Es Salaam och Sunrise Beach.

Tackandet och avskedet tar en stund då personalen på hotellet ska säga adjö.

En av städerskorna och allt i allo kommer till rummet med en present till mig. Ett fint mönstrat tygstycke som man virar runt sig. Hon visar mig tre olika sätt att bära den, jag tar på mig tygstycket, det passar bra till min kjol. Mr Magumbo säger att mönstret är ett massajmönster, viss uppmärksamhet väcker det att jag bär ett sådant plagg.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Bilresan till Dar es Salaam tar 5 timmar, sista tredjedelen är det kö nästan hela vägen så det går inte så fort. Vi ska göra ett kort stopp i DAR som man säger för att gå på en marknad där det ska finnas kläder och leksaker. Tipset har jag fått av Mrs Magumbo, för jag vill ha något tanzaniskt med hem till barnbarnen.

Så många stånd, så mycket varor, så många kunder och så hög ljudnivå. Ja, det är Hörby marknad i kubik 10 gånger om. Allt finns. Till slut hittar jag något att ta med hem, men det är svettigt!

Helt slut fortsätter vi sen till Sunrise Beach som ligger utanför Dar es Salaam, det tar ca 1 timme att åka dit. Vi ska övernatta en natt där för att sen ta flyget hem på lördag kväll. Herrarna ska använda lördagen till att komplettera och färdigställa sin rapport. Jag ser fram emot ett dopp i indiska Oceanen och mina sista dagboksanteckningar.

Tanzania, nu och då, förändringar på 4 år

Har det hänt något på de år sen jag var här sist? Ja, det kan man verkligen säga. fler vattenprojekt har slutförts som innebär att fler människor på landsbygden har fått tillgång till rent vatten. Tillgång till vatten innebär en stor förändring i människors liv precis som teatergruppen på skolan visade i sitt lilla drama. Arbetet underlättas med vatten, färre sjukdomar sprids, hälsan blir bättre. Det medför i sin tur att man får mer tid och bättre förutsättningar att odla mer mark och uppnår därmed ett bättre välbefinnande.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Detta är något som Hans Rosling skriver om i sin sista bok som jag precis har läst. Förändringarna går ganska fort medan vi lever kvar med gamla föreställningar. Därför är det mycket intressant att se utvecklingen på nära håll.

Många andra tecken fanns på att förändringar har skett på fyra år. Förbättringar i infrastrukturen, fler har fått elektricitet, där det var färja tidigare är det nu en bro, fler vägar har asfalterats. Andelen cyklar och motorcyklar har ökat, det var färre som gick längs med vägen med sina varor, nu tar man sig fram med cykel eller mc. Bussar och lastbilar har uppgraderats, man har haft råd att byta till en nyare årsmodell.

Kläder och mode har förändrats. För fyra år sedan bar de flesta kvinnor tygstycken som man viker, knyter runt kroppen, mycket färg givetvis. Idag så har man en figursydd klänning givetvis mönstrat och med färg, man är mycket välklädd. Yngre kvinnor har ofta jeans och tröja, det såg jag inte alls förra gången. Jag tar upp denna förändring med Mrs Magumbo och hon håller med. Själv har hon när vi träffas en figursydd klänning med en liten jacka. Handväskan är också viktig, i stan bär de flesta handväska gärna stor. Det skiljer inte så mycket från Stockholm till Dar es Salaam. Afrika har blivit ett stort exportland när det gäller mode.

Hur ser det då ut när jag kommer nästa gång? Det vore intressant att se en utveckling av vattenposten till ett vattencentrum. Invid vattenposten skulle det då finnas en bytvättstuga med tvättmaskiner. Hur många kvinnor har jag inte sett under resan som tvättar familjens tvätt i små plastkärl. Tänk vad tvättmaskinen skulle innebära för deras slit med handtvätt. Vid vattencentret skulle det också finnas duschar och toaletter. Toaletter är ett stort problem, det påpekade bl.a. District Commissioner. Toaletter skulle innebära stora sanitära och hälsofrämjande förbättringar. Ett steg till hade varit om man hade dragit in vatten till främst skolor och hälsocentraler. Det hade underlättat deras vardag och bidragit till bättre hälsa. Undrar vad Hans Rosling hade sagt om dessa förslag.

Detta var några avslutande tankar från en medresenär som sett vattnets betydelse på landsbygden i Tanzania.

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Chakwale

Mbigiri/Mabana/Makteni

Kongwa

★ = Denna resa besökta platser

 = Övriga platser för vattenprojekt

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Faktadel från respektive projekt

Morogoro District

Kongwa

Projektet invigdes med tal, dans och uppträdanden. Projektet är i det närmaste färdigt. Det består av borrarad brunn, dieselgenerator för att driva pumpen, tre stycken 10 m³ tankar, tappställen samt fyra stycken grunda brunnar avsedda för handpumpar (två gav så rikligt med vatten att de motoriserades). Mindre arbeten med färdigställande av de motoriserade tappställena (vid två grunda brunnar), tanktornet och tankarna i vattensystemet samt komplettering av tappställen med stenkistor. Arbetet skall slutföras snarast och vi får rapport senast under april.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Gairo District

Chakwale

Arbetet har försenast enligt uppgift p.g.a. dåligt deltagande från lokalbefolkningen vid rörläggning. Rörläggning mot Chigage pågår. Dessutom har kraftiga floder medfört att rör skadats vid ett antal flodövergångar. Vid flodövergångarna kommer kraftiga förstärkningar för att säkra rören att konstrueras vilket medför ökad kostnad (cirka 6,5 milj Tshs som delas lika mellan LRV och distriktet). Projektet har utlovats bli helt färdigt senast under maj samt vidimerat med rapport och bilder. Överenskomms att systemet kan börja användas av befolkningen så snart det är färdigt. Invigning vid vår nästa projektresa (preliminärt i oktober).

Nya projekt

Gairo District

Nguyami

Distriktet har för pengar från regeringen borrar en ny brunn bredvid den gamla. Vattnet har god kvalitet och brunnen mycket hög kapacitet (30 m³/timme). Detta medför att brunnen kan ge vatten till ett större område än ursprungligen planerat. Ny beskrivning inkl. layout och budget görs under april. Tyvärr hade vi inte möjlighet att besöka området p.g.a. risk att bli "innesängda" av snabbt och häftigt kommande flodvatten.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Makuyu

Distriktet har fått pengar från regeringen för att genomföra hela projektet. Ej aktuellt för LRV längre.

Kilosa District

Mbigiri/Mabana/Makteni

Vid besök i byn och jämförelse mellan verklighet och layout från distriktets vatteningenjör konstaterades att layouten innehåller felaktigheter. De tanktorn som var angivna i layouten och var utgångspunkt för distributionsnätverket tillhörde inte distriktet. De korrekta ligger på andra platser. Beskrivning, layout och budget måste göras om.

Malinya District

Sofi Majiji

I Sofi Majiji finns vattentank, distributionsledningar och tappställen. Dessa är byggda år 2009. Konstruktionen av det vattensystemet har felaktiga höjdangivelser jämfört med planerat vattenintag innebärande att tanken ej gick att fylla. Detta betyder att systemet aldrig varit i drift. Nyligen har en brunn borrats med gott vatten och kapacitet om 7 m³/timme. Överenskomms att den gamla anläggningen först ska testas (dvs. fylla den befintliga tanken, kontrollera vilka tappställen som fungerar) och se hur mycket som eventuellt kan användas i ett nytt vattensystem. Positivt besök. Sofi Majiji ligger cirka 360 km sydväst om Morogoro och restiden (sittande i bil) är cirka 7 timmar.

Övrigt

I flera projekt har det varit problem med lokalbefolkningens deltagande med bl.a. grävande för rör och lokala materialtransporter. Flera andra NGO använder sig av – i stället för att lokalbefolkningen ska utföra arbete – att entreprenören gör allt arbete men att lokalbefolkningen måste bidra med kostnaden/pengar för grävande och materialtransporter. LRV bör pröva denna metod.

Lions Rent Vatten

Rese- och projektrapport Tanzania 2018-03-12 – 2018-03-25

Liten ordlista:

Act. (acting)	Tillförordnad
BoQ (Bill of quantity)	Detaljerad beräkning och sammanställning av material och arbetskostnader
Contractor	Underleverantör av varor och tjänster. Upphandlas av distrikten för projektgenomförande (helt eller delvis)
COWSO	Community Owned Water Supply Organisation (grupp ansvarig för lokal vattenanläggning)
DC	District Commissioner av presidenten personligen utsedd person för övervakning av distriktet
DE	Distriktsingenjör – bygg, väg m.m.
DED (District Executive Director)	Högste tjänsteperson inom distriktet/kommunen
Division	Samorganisation för flera wards
DMO (District Medical Officer)	Läkare och medicinskt ansvarig inom distriktet/kommunen
DNO (District Nurse Officer)	Ansvarig för sjuksköterskor inom distriktet/kommunen
DPLO (District Planning Officer)	Samordningsansvar för distriktets projekt
DWE (District Water Engineer)	Vattenansvarig inom distriktet/kommunen
GC Grant Condition	Avtal mellan LRV och distriktet om projektets omfattning, kostnader m.m. samt LRV bidrag.
Gouvernement	Statligt
iWash	Sammanslutning av stora USA och Brittiska hjälporganisationer inriktade på sanitet, hälsovård och vatten
Lions Mödravård	Projekt som drivs av Sten Jansson finansierat av Världens Barn och LCIF
LRV/LPW	Lions Rent Vatten/Lions Pure Water projektet
Maji	Vatten
MoU Memorandum of Understanding	Avsiktsförklaring, används för ögon- och mödravårdsprojekt
MP	Member of parliament, riksdagsperson
NGO	Non Governmental Organisation (icke statlig organisation, ideell eller inte vinstdrivande)
RAS (Regional Administrative Secretary)	Länsråd i regionen/länet
RC	Landshövding
RMO (Regional Medical Officer)	Läkare och medicinskt ansvarig inom regionen/länet
RWE (Regional Water Engineer)	Samordnare vattenfrågor i regionen/länet
SEMA	NGO konsultorganisation för prospektering/design av vattenanläggningar
Tshs	Tanzanianska shilling med kurs cirka Tshs 1000 = 4,10 kr
USAID	USA's SIDA
Ward	Område som består av flera byar
Ward Chairman	Ordförande i byområdets fullmäktige
Ward Councillor	Ordförande för byområdesstyrelse
Ward Executive Officer	Byområdets högsta tjänsteman
VAT	Mervärdesskatt
WUA (Water Users Organization)	Organisation för alla användare av vatten från ett visst område
XDC (District Chairperson)	Kommun(distrikt)fullmäktiges ordförande